

Онлайн-журнал «Говоримо українською правильно»

*Нас єднає мова. Українську мову знаю, нею спілкуюся...
(січень 2025 року)*

Комунальна установа «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників» у випусках онлайн-журналу «Говоримо українською правильно» допомагає усім охочим удосконалити українську мову на роботі та в побуті, підвищити рівень грамотності, поліпшити навички розмовної, володіти високою культурою мовлення. Кожен випуск журналу акцентує увагу на свідомому й серйозному ставленні до мови. Загальновідомо, що природний «дар грамотності» притаманний небагатьом. Тому потрібно проводити систематичну роботу над вдосконаленням орфографічних, граматичних, пунктуаційних навичок. Вивчати мову потрібно всебічно, цілісно, в сукупності всіх її граней.

Сподіваємося, що випуски журналу допоможуть у цьому.

Продовжимо знайомство з Мовними стандартами для ділової бесіди, розпочате в попередньому випуску нашого журналу (**початок розмови, висловлення прохання, висловлення схвалення та згоди**) й пропонуємо готові **мовні конструкції**, що допоможуть підготуватися до ділової бесіди.

1. Мовні конструкції

Висловлення вибачення:

- *Вибачаємося за...*
- *Ще раз перепрошую за...*
- *Прийміть наші вибачення...*
- *Ми щиро співчуваємо в тому...*
- *Я маю вибачитися перед Вами за..*

Висловлення сумнівів і невизначеності

- *У мене ще не склалося остаточної думки із цього приводу.*
- *Мене дещо бентежить наявність ...*
- *Я б дуже просив(ла) Вас уточнити .., оскільки щодо цього фатув мене є зовсім інша інформація.*
- *Мені не зовсім зрозуміле ваше бажання, пов'язане з ...*
- *У мене виникають сумніви в необхідності..*

- Мені здається, що цей варіант рішення дещо поспішний.
- Я б волів(а) обрати інший варіант вирішення цієї проблеми.

Висловлення несхвалення, незгоди і відмови

- Загалом Ваша пропозиція прийнятна, але...
- Наша точка зору дещо не збігається із Вашою.
- Ми дотримуємося іншої точки зору.
- У принципі ми згодні з більшістю пропозицій, але в нас є низка заперечень і зауважень.
- Погодитися з Вашим варіантом важко, оскільки його реалізація може викликати певні труднощі.
- Нас не зовсім влаштовують пропозиції, запропоновані Вами.
- Ми вбачаємо вирішення цієї проблеми в дещо іншому світлі.
- На жаль, наше фінансове становище не дає змоги задовольнити Ваше прохання.
- На жаль, прийняти Ваші умови ми не можемо.
- Ми високо цінуємо Ваші зусилля, але, на жаль, змушені відповісти відмовою.

Висловлення бажання відстоювати власну точку зору

- Пропоную повернутися до обговорення цього пункту з кількох позицій.
- Розгляньмо й інші аспекти цього рішення.
- Мені хотілося б отримати від Вас додаткову інформацію щодо цього питання.
- Мені здається, що ми кілька разів відходили від теми нашої розмови. Тому пропоную повернутися до обговорення попереднього пункту нашої угоди.
- Я бачу вирішення цього питання дещо по-іншому. У зв'язку з цим, я хотів(ла) пояснити...
- Припускаю, Ви погодилися з наявністю іншого варіанта вирішення цього питання, який би мені хотілося зараз із Вами обговорити.
- Хотілося б, що б Ви уточнили питання про...
- Думаю, що варто обговорити й інші аспекти цього питання.
- Мені хотілося б ще раз повернутися до обговорення питання про...
- Можливо, Вам буде цікаво дізнатися про висновок експертів щодо цього питання.

2. Правила мистецтва спілкування

1. Бути під час спілкування ввічливим, привітним і доброзичливим, з повагою ставитися до співрозмовника.

2. Бути здатним відчувати співрозмовника, враховувати його настрої.
3. Стежити за реакцією співрозмовника на мовлення, апелювати до нього: *«Зверніть увагу, будь ласка на...», «Як Ви переконалися, що...», «Вам уже відомо, що...».*
4. Змінити тему розмови, якщо вона не подобається співрозмовнику.
5. Брати до уваги статус та ознаки співрозмовника (вік, стать, професію, посаду, рівень освіченості).
6. Уміти слухати й не перебивати співрозмовника. Увага до мовлення засвідчується фразами, що спонукають до спілкування: *«Говоріть, будь ласка, я Вас слухаю!», «Я Вас уважно слухаю! Продовжуйте, будь ласка!».*
7. Бути максимально делікатним, не ставити запитань, які б виявилися недоречними.
8. Своєчасно реагувати на запитання співрозмовника. Якщо відразу не можете відповісти, то скористайтеся такими фразами: *«На жаль, я не готовий зараз дати відповідь. Дозвольте подумати».*
9. Вдало обирати тему, логічно будувати текст, дотримуючись норм у використанні мовного матеріалу.
10. Уникати багатослівності, перевантаження термінами, професіоналізмами, цитування.
11. Належно обґрунтувати власні думки.
12. Добирати мовні засоби, не виходячи за межі стилю, який відповідає типу комунікативної ситуації.
13. Брати до уваги присутність третьої особи. Якщо під час спілкування присутня третя особа, то потрібно приділяти увагу їй, тобто адресувати певні звернення: *«А Ви що із цього приводу скажете?».*
14. Послуговуватися під час спілкування формами ввічливості – словами, що підкреслюють шанобливе ставлення до людей: *«Даруйте! Вибачте! Будь ласка, не ображайтеся!», «Перепрошую, чи не могли б Ви...На жаль, так вийшло...», «Щиро дякую за .., Дозвольте подякувати Вам за...».*

Дякуємо за любов до рідної мови. Спілкуйтеся з колегами, друзями, знайомими вишукано й грамотно!

3. Типові помилки в слововживанні

Неправильно
Іде підготовка

Правильно
триває підготовка

із-за нього помилився
інакомислячий
виконуючий
канцелярські приналежності
вищестоячі державні органи
виступаючий
кидатися в очі
халатне відношення
характеристика на працівника
крупний шрифт
числиться в списках
у кінцевому рахунку
не маю до цього відношення

у якості друга
у свою чергу
у першу чергу
область політики
самий важливий
співставити факти
старий друг
жити за чужий рахунок
одержати знання
перетворювати в життя
підвести підсумок
піднімати ціни
поступила пропозиція

через нього помилився
інакодумець
виконавець
канцелярське приладдя
вищі державні органи
промовець
впадати в очі
недбале ставлення
характеристика працівника
великий шрифт
значиться у списках
в остаточному підсумку
це мене не стосується, не маю
до цього жодного стосунку
як друг
так само, також, подібно до
передусім
галузь(царина,ділянка) політики
найважливіший
порівняти факти
давній друг
жити чужим коштом
здобути знання
втілювати в життя
підбити підсумок
підвищувати ціни
надійшла пропозиція

4. *Тавтологічні сполуки*

Тавтологія – повторне позначення вже названого поняття іншим словом. Може вживатися як стилістичний засіб, але в інших випадках уживання тавтології в мовленні є небажаним.

Неправильно

Бурхливі овації
вільна вакансія
внутрішній інтер'єр
головний лейтмотив
дивний парадокс

Правильно

овації
вакансія
інтер'єр
лейтмотив
парадокс

долоні рук
завзятий ентузіазм
кілька років тому назад
майстерний віртуоз
моя автобіографія
моя власна думка
пам'ятні сувеніри
передовий авангард
перший дебют
піднятися сходами вгору
повний аншлаг
прейскурант цін
розумний вундеркінд
спуститися сходами вниз
у вересні місяці

долоні
ентузіазм
кілька років тому
віртуоз
біографія
моя думка
сувеніри
авангард
дебют
піднятися сходами
аншлаг
прейскурант
вунденкінд
спуститися сходами
у вересні

* * *

Комунальна установа «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників бажає успіхів у вдосконаленні української мови. Дякуємо за любов до рідної мови. Висловлюємо сподіваємося на співпрацю.

Література

1. Авраменко О. 100 експрес-уроків української. Книголав, 2017
2. Кириченко Наталія, «Мовні стандарти ...», журнал «Управління освітою»
3. Хворостяний І.Г. Українська мова: лайфхаки/ Харків, 2018
4. Журнал «Вивчаємо українську мову та літературу», № 28-29, 2017
5. Новий український правопис: коментарі, завдання та вправи. 5-11 класи. Вид. група «Основа», 2019
6. Український правопис. Методика реалізації. Нова редакція. Творче об'єднання «Соняшник», 2019